

Jacek Lech, Andrzej Leligdowicz, Zdzisław Skrok

Jerzmanowice, pow. Olkusz. Stanowisko Dąbrówka I

Informator Archeologiczny : badania 8, 31-32

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w części północnej stanowiska - najbardziej więc była preferowana kulminacja i południowo-wschodnia lekko opadająca ku rzece partia wzgórza. Rów obronny w swej części południowej zmienia gwałtownie kierunek z północno-zachodni-południowo-wschodni na południowo-północny odgradzając i tu cmentarzysko od osady. Na dnie rowu zaobserwowano jeszcze wyraźniej niż w latach poprzednich ślady poziomo leżących żerdzi /może ostrewek/ ułożonych w trzech równoległych rzędach. Tworzyły one zapewne, łącznie z pionowo wbitymi kolkami, rodzaj zasieku utrudniającego pokonanie suchego, pozbawionego wody /rów biegnie po stuku/ rowu. Rów przecinał starsze jamy neolityczne /kultury lendzielskiej lub wstęgowej rytej/, a w jego wypełnisko wkopana była jama kultury łużyckiej.

Jednym z wykopów uchwycono prawdopodobnie południową granicę cmentarzyska /nie odkryto już tam grobów/. W ten sposób ujawniony został cały zasięg tej nekropoli, przez co możliwym będzie przybliżenie ilości znajdujących się na nim pochówków /nie niżej niż 200/.

II.

Dalsze poszukiwania sondażowe w okolicy wczesnobrązowej osady i cmentarzyska doprowadziły do odkrycia na cyplowatym wzniesieniu zwanym "Kopalnia", na przeciwległej /w stosunku do "Babiej Góry"/ stronie rzeki Dłubni, jam osadowych oraz szkieletowych grobów kultury łużyckiej prawdopodobnie z okresu epoki brązu. Zmarli ułożeni byli w pozycji wyprostowanej na osi północ-południe /głową na południe/. W całości odsłonięto jedynie 2 szkielety /3 dalsze znajdują się w szkarpie/, z których jeden wyposażony był tylko w czerpak, przy drugim zaś znaleziono zausznicę z brązowego drutu. Odkrycie tych obiektów potwierdza dawniejsze spostrzeżenia o wyjątkowo intensywnym zasiedleniu tzw. Kotlinki Iwanowickiej nie tylko w neolicie i w początkach epoki brązu ale także w okresie kultury łużyckiej.

Badania będą kontynuowane.

JAZOW, pow. Lubsko

patrz
okres wpływów rzymskich

JERZMANOWICE, pow. Olsztyn
Stanowisko Dąbrówka I

Zakład Epoki Kamienia Instytutu
Historii Kultury Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadził mgr Jacek Lech oraz mgr Andrzej Leliądowicz i mgr Zdzisław Skrok. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Neolityczna kopalnia krzemienia /kultura lendzielska/.

Stanowisko położone jest w początkowej części skłonu wysoczyzny ograniczającej od południowego zachodu środkowy odcinek Doliny Sąspowskiej.

Obszar jego, porośnięty obecnie lasem, był w okresie od 1864 r. do pierwszej wojny światowej uprawiany rolniczo. Z tych lat pozostały do dziś dnia hałdy zebranych z pól krzemieni.

Badania o charakterze rozpoznawczym rozpoczęto od poszukiwań i odsłaniania ledwie widocznych zarysów hałd. Dostarczyły one licznych krzemienianych odpadków produkcyjnych. W dalszym ciągu prac założono sondę o wymiarach 1 x 3 m. Natrafiono w niej na wypełniska dwóch szybów, które częściowo przebadano do głębokości 260 cm - mierząc od najwyższej położonej krawędzi sondy.

Odkryta kopalnia jest analogiczną do kopalni sąspowskiej. Szyby drążono poprzez warstwę lessu do krzemienionośnej gliny zwietrzelistkowej. Ponieważ w wypełnisku jednego z szybów występowały dość liczne i duże bryły wapienia, nie można wykluczyć, że część obiektów osiągała poziom zwietrzelistki wapiennej. W wypełniskach obu szybów znajdują się przemieszane warstwy gliny zwietrzelistkowej i lessu wraz z dużą ilością naturalnych i przemysłowych materiałów krzemianowych oraz węglami drzewnymi. W szybie nr 1 znaleziono ponadto krzemieniany kilof.

Całość uzyskanego przemysłowego materiału krzemianowego, będąca pozostałością po jednokierunkowym przetwórstwie krzemienia nastawionym na produkcję wiórów, jak też typy rdzeni i form przedrdzeniowych, pozwalają wiązać eksploatację kopalni jermanowickiej ze społecznościami kręgu lendzielsko-półgarskiego. Zabytków charakterystycznych dla innych kultur nie stwierdzono.

Badania będą kontynuowane.

KIETRZ, pow. Głubczyce
Stanowisko 1

patrz
epoka brązu

KONIUSZA, pow. Proszowice
Stanowisko 1

Komisja Archeologiczna
Oddziału PAN w Krakowie

Badania prowadził dr Janusz Kruk i mgr K. Tunia /autor sprawozdania/. Finansowała Komisja Archeologiczna Oddziału PAN w Krakowie. Drugi sezon badań. Kurhan kultury ceramiki sznurowej.

Badania były kontynuacją prac prowadzonych w latach 1971-1972, kiedy to został odkryty grób kultury ceramiki sznurowej. Obecne badania miały na celu rozpoznanie dalszej części stanowiska, a szczególnie kulminacji terenu.

Przekopano obszar obejmujący 175 m². Rezultatem badań było zlokalizowanie obiektu w postaci rowka o szerokości ok. 30 cm, tworzącego zarys